

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Menettelyjen Määräajat](#) > Portugal

Menettelyjen määräajat

 Portugali

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Menettelyllinen määräaika voi olla preklusiivinen eli ehdoton (*prazo perentório*), kun sen päättyminen johtaa toimen suorittamista koskevan oikeuden sammumiseen, tai se voi olla lykkäävä (*prazo dilatório*) niin, että toimen suorittamismahdollisuutta tai määräajan laskemisen aloittamista voidaan siirtää tiettyyn ajankohtaan.

Menettelyllisiin määräaikoihin sovelletaan Portugalin siviiliprosessilain (*Código de Processo Civil*) 138–143 §:ää.

Menettelyllisten määräaikojen tai tuomioistuinten vahvistamien määräaikojen laskennassa sovelletaan Portugalin siviililain (*Código Civil*) 278, 279 ja 296 §:n säännöksiä.

Siviilioikeudellisten määräaikojen pituudesta ja vaikutuksista oikeussuhteisiin säädetään siviililain 296–333 §:ssä.

Vanhentumista (*prescrição*) ja oikeuden menettämistä (*caducidade*) koskeviin määräaikoihin sovelletaan erityisesti siviililain 300–327 §:ää sekä 328–333 §:ää.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Portugali on ilmoittanut Euroopan komissiolle seuraavat yleiset vapaapäivät:

1. tammikuuta, 7. huhtikuuta (pitkäperjantai), 9. huhtikuuta (ensimmäinen pääsiäispäivä), 25. huhtikuuta, 1. toukokuuta, 8. kesäkuuta (pyhän ruumiin juhlapäivä), 10. kesäkuuta, 15. elokuuta, 5. lokakuuta, 1. marraskuuta, 1., 8. ja 25. joulukuuta.

Euroopan komissio on julkaissut tämän luettelon Euroopan unionin virallisessa lehdessä 2023/C 39 sivulla 7. Se on saatavana [täällä](#).

Jäsenvaltiot toimittavat tällaisen luettelon Euroopan komissiolle vuosittain. Luettelo ei sisällä vaihtuvia yleisiä vapaapäiviä.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Portugaln siviiliprosessioikeuden yleissäännön mukaan noudatetaan 10 päivän määräaika, jos erityissäännöksiä ei ole annettu. Määräajan kuluessa asianosaiset voivat esittää jotakin toimea tai oikeudellista menettelyä koskevan hakemuksen, mitättömyysväitteen tai liitännäisen väitteen tai käyttää jotakin muuta prosessuaalista oikeutta. Määräaika, jonka kuluessa asianosainen voi vastata vastapuolen vaatimukseen, on niin ikään 10 päivää (siviiliprosessilain 149 §).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Pääsäännön mukaan määräaika vastauksen jättämiselle alkaa kulua sen toimen tiedoksiantamisesta, johon vastataan (siviiliprosessilain 149 §:n 2 momentti).

Tiedoksianto vireillä olevan prosessin asianosaisille tehdään heidän asiamiehilleen.

Kun tiedoksianto koskee asianosaisen paikalletuloa, asiamiehelle lähetettävän tiedoksiannon lisäksi asianosaiselle itselleen on lähetettävä kirjattu kirje, jossa mainitaan paikalletulon päivämäärä, paikka ja tarkoitus.

Tiedoksianto asiamiehille tapahtuu sähköisesti (26. elokuuta 2013 annettu määräys (*portaria*) nro 280/13; saatavana portugaliksi [täällä](#)). Tietojärjestelmä varmentaa tiedoksiantopäivämäärän. Tiedoksiannon oletetaan tapahtuvan kolmantena päivänä kyseisestä päivästä tai, jos kolmas päivä ei ole työpäivä, ensimmäisenä sitä seuraavana työpäivänä.

Saantitodistuskirjeenä toimitettava haaste katsotaan toimitetuksi sinä päivänä, jona saantitodistus on allekirjoitettu. Asianosaisen katsotaan ottaneen haasteen vastaan, vaikka kolmas osapuoli olisikin allekirjoittanut saantitodistuksen, ja haaste katsotaan toimitetuksi suoraan hänelle, jollei toisin osoiteta (siviiliprosessilain 230 §:n 1 momentti).

Kun oikeudenkäyntiedustaja, haastemies tai oikeusvirkamies jättää haasteen haastettavalle, määräaika alkaa kulua siitä hetkestä, jona kyseinen henkilö allekirjoittaa haastetodistuksen.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Kyllä. Ks. edelliseen kysymykseen annettu vastaus.

6 Kun määräajan kulumisen alku alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Päivää, jolloin toimi suoritetaan, tapahtuma ilmenee, päätös tehdään tai asia annetaan tiedoksi, ei lueta mukaan määräaikaan (siviililain 279 §:n b kohta).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun prosessioikeudellisen toimen suorittamiselle asetettu määräaika päättyy päivänä, jolloin tuomioistuimet ovat suljettuina, päättymispäivä siirtyy seuraavaan työpäivään (siviiliprosessilain 138 §:n 2 momentti).

Oikeuslaitos on lomalla 22. joulukuuta – 3. tammikuuta, palmusunnuntaista pääsiäismaanantaihin sekä 16. heinäkuuta – 31. elokuuta.

Tuomioistuin voi tehdä asianosaisia kuultuaan perustellun päätöksen menettelyllisen määräajan kulumisen keskeyttämisestä siviiliprosessilain 269 §:n 1 momentin c kohdan mukaisesti.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Määräaika laskennassa ei oteta huomioon päivää eikä tuntia (jos määräaika on tuntien pituinen), jona määräajan kulumisen aloittava tapahtuma tapahtuu (siviiliprosessilain 279 §:n b kohta).

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika, joka alkaa kulua tietystä päivästä, päättyy viimeisen viikon, kuukauden tai vuoden vastaavana päivänä klo 24.00. Jos viimeisenä kuukautena ei kuitenkaan ole vastaavaa päivää, määräaika päättyy kyseisen kuukauden viimeisenä päivänä (siviililain 279 §:n c kohta).

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Tuomioistuimet ovat avoinna vain työpäivisin. Jos määräajan kohteena oleva toimi on toteutettava tuomioistuimessa ja määräajan päättymispäivä on sunnuntai tai yleinen vapaapäivä, jotka katsotaan oikeuslaitoksen vapaapäiviksi, määräaika voidaan siirtää seuraavaan työpäivään.

Kaikissa menettelyllisten määräaikojen alkamisajan määrittämistä koskevista tapauksista sovelletaan sääntöä, jonka mukaan prosessioikeudellisen toimen suorittamiselle asetetun määräajan päättymispäivä siirtyy seuraavaan työpäivään, jos se osuu päiväksi, jolloin tuomioistuimet ovat suljettuina (siviiliprosessilain 138 §:n 2 momentti).

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Laissa vahvistettua menettelyllistä määräaika voidaan pidentää laissa säädetyissä tapauksissa.

Asianosaisten suostumuksella määräaika voidaan pidentää yhden kerran ja samanpituisella ajanjaksolla (siviiliprosessilain 141 §).

Jos kyseessä on oikeutettu este, laki sallii määräajan pidentämien (siviiliprosessilain 140 §)

Laki sallii myös sen, että toimi voidaan suorittaa kolmen ensimmäisen työpäivän kuluessa määräajan päättymisestä maksamalla sakko (siviiliprosessilain 139 §)

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

Muutoksenhaun määräaika on 30 päivää, ja se alkaa kulua päätöksen tiedoksiantopäivästä (siviiliprosessilain 638 §). Määräaika on lyhennetty 15 päivään kiireellisissä tapauksissa sekä siviiliprosessilain [644 §:n 2 momentissa](#) ja [677 §:ssä](#) tarkoitetuissa tapauksissa.

Tapauksissa, joissa päätöstä ei anneta tiedoksi, määräajan kulumisen alkaa siitä päivästä, jona asianomainen henkilö sai tiedon päätöksestä.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Lakisääteisiä menettelyllisiä määräaikoja ei voida lyhentää. Tuomioistuin voi kuitenkin asettaa päivämäärän tai määräajan asianosaisten paikalletulolle.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan

pidennykseen?

Jos haaste toimitetaan asiaa käsittelevän tuomioistuimen toimipaikkana olevan alueen ulkopuolelle, pidennetään määräaika, jonka kuluessa vastaajaksi haastettavan on jätettävä vastauksensa (siviiliprosessilain 245 pykälä).

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Ehdottoman määräajan päätyminen johtaa toimen suorittamista koskevan oikeuden sammumiseen. Toimi voidaan kuitenkin suorittaa myös määräajan päätyttyä, jos sen suorittamisen on estänyt oikeutettu este. Tästä riippumatta se voidaan aina suorittaa kolmen työpäivän kuluessa määräajan päättymisestä, mutta tällöin toimen pätevyys edellyttää sakon maksamista välittömästi (siviiliprosessilain 139 §).

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Toimi voidaan suorittaa määräajan päätyttyä, jos kyseessä on oikeutettu este.

Siviiliprosessilain 140 §:n mukaisesti oikeutetulla esteellä tarkoitetaan tapahtumaa, jota ei voida lukea asianosaisen tai hänen edustajiansa tai asiamiestensä syyksi ja joka estää suorittamasta määrättyä toimea ajoissa. Tässä tapauksessa esteeseen vetoavan asianosaisen on välittömästi esitettävä asiaankuuluvat todisteet.

Vaikka kyseessä ei olisi oikeutettu este, toimi voidaan tästä huolimatta suorittaa aina kolmen työpäivän kuluessa määräajan päättymisestä, mutta tällöin toimen pätevyys edellyttää sakon maksamista, kuten edellä todetaan. Tuomioistuim voi poikkeuksellisesti päättää alentaa sakkoa tai olla edellyttämättä sen maksamista, kun kyse on selkeästi vähävaraisesta henkilöstä tai kun sakon määrä katsotaan ilmeisen kohtuuttomaksi. Tämä koskee erityisesti tapauksia, joissa ei edellytetä asiamiehen nimeämistä ja joissa toimen on suorittanut asianosainen itse.

Linkkejä

- [Direcção-Geral da Política de Justiça](#) (oikeuspolitiikan keskusvirasto)
- [Direcção-Geral da Administração da Justiça](#) (oikeushallinnon keskusvirasto)
- [Siviiliprosessilaki \(Código Processo Civil\)](#)
- [Siviililaki \(Código Civil\)](#)

Päivitetty viimeksi: 12/06/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.